

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

In the merit of our soldiers and hostages

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the Ra'anana Kollel

Pikudei 5785

Shabbat Times

18:38 19:35

Issue 77

The Parsha describes precision in which the Jewish people executed Moshe's instructions for building the mishkan. However there is a major difference between the instructions that Moshe received from Hashem in Parshat Teruma, and the actual execution in this week's parsha. In Parshat Teruma, Hashem seemingly told Moshe firstly about the various utensils, the furnishings in the Mishkan, and then He instructed him about the building of the Mishkan itself. However, when we read about the actual building of the Mishkan and the making of the vessels, it seems that Betzalel tackles the building of the Mishkan and only then makes the vessels.

There is a beautiful gemara in Berachot 56, which Rashi references, that describes a dialogue between Betzalel and Moshe. Moshe instructed Betzalel to build the vessels and only afterward to build the Mishkan. In truth, Hashem had told Moshe to build the Mishkan first, but for some reason, Moshe reversed the instructions and told Betzalel to build the vessels first.

Betzalel told Moshe, "This is not the way of the world! The normal way is to first build a house and then to build the furniture, for if I were to build the furniture before the house, where will we put it?" Betzalel continued, "Perhaps Hashem told you to build the Mishkan first, and you inadvertently switched the instructions?" Moshe then replied, "You are right! Hashem did tell me to build the Mishkan first. Perhaps that is why they call you Betzalel, for your name implies that you live in the shadow of Hashem!"

This entire exchange is very difficult to understand. If indeed, Hashem had instructed Moshe to build the Mishkan first, before making the

vessels, why would Moshe switch the order? Seemingly, Moshe felt that it made sense to build the vessels before building the Mishkan. Betzalel's response is also difficult! Had they assembled the Mishkan immediately upon completing its construction, one could understand Betzalel's concern that the house must come before the furniture, so that there is place to put them. In reality, the Mishkan was not assembled until Nissan! They finished constructing all of the components in Kislev, leaving them in a disassembled state until Nissan. So whether they made the vessels before building the Mishkan, or whether they made them after, the vessels were anyway left for a few months laying around without a home to house them in. So why did Betzalel insist that the house needs to be made before the furniture?

It would seem that the debate between Moshe and Betzalel was a deeper one. Moshe felt that since the Aron was the conduit for the Divine presence, it needed to be built first, for everything else was secondary to it. Betzalel agreed that the Aron was the focus of the mishkan, but it was important to build the mishkan according to the "way of the world." Betzalel felt that it was important to build the mishkan like any other house, in order to inculcate to the people that Hashem is living among them in a very real and *tangible* way. The Aron is very *intangible*. It does not occupy space. It carries those who carry it. It is altogether supernatural. The people could not relate to the Aron like they could relate to a house. Building Hashem a house shows them that Hashem wants a very real and tangible relationship with them! Down-to-earth Judaism will endure. Ethereal Judaism less.

To Tell IN the Story! Rabbi Isaac Bernstein

Leading a Seder is a real balancing act. You're trying to keep everyone engaged, from the kids (hopefully!) asking questions to the adults with their own insights. And then there's the Haggadah text itself, packed with immense meaning. It can feel like a lot to take on. I think the key to success lies in how Chazal framed our obligation.

Chazal's formulation of this Mitzvah, "מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים," offers a profound insight into how we are to approach the night. It does not demand a mere recitation of events, but a deep immersion into the narrative. Rav Soloveichik ztl, in Hareirei Kedem, illuminates this distinction, explaining that we are not simply tasked with "לספר" but rather "לספר על יציאת מצרים" or "אנחנו סיפור יציאת מצרים." This implies a transformative act, a journey *into* the heart of the story itself. The essence of this obligation is to transcend the role of passive narrators and to become active participants in Yetzias Mitzrayim. We are required to infuse the story with our emotional and intellectual energy, to the extent that we experience liberation as a personal reality. Buy a fake beard, hop on the floor like a frog, and run through the hallway as if you were crossing the split seal! We strive to present the narrative in a manner that resonates with our children and grandchildren, conveying its enduring relevance and personal significance. This is not a distant historical episode, but an integral part of our national identity.

We are not mere spectators on the sideline, but rather active players on the field in this ongoing narrative. The story didn't end at Sinai! We show those around our table that we, the Jewish people in the year 5785, are also in the story. The depth of our emotional engagement will directly correlate with our ability to engage those around our table and to effectively transmit our mesorah. To fulfill this obligation, we require a little guidance and a lot of preparation. Please join me this Monday evening at 8:15 for a night dedicated to preparing for this momentous occasion. In this Holy Land, we only get one shot! We will share relevant divrei Torah, practical tips, and consume a healthy amount of Chametz. See you there!

RCK RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

Haggadah Shiur

Come prepare for your seder!

Maariv at 8:00 pm

8:15 pm

Rabbi Isaac Bernstein

Monday 31.3

Ahuza 198 Raanana

Torah Bytes

דבר תורה שבועי מפי רבני הכולל הקהילתי ברעננה
פרשת "פיקודי" התשפ"ה

זמני השבת 18:38 19:35
להצלחת צבא ההגנה לישראל וכוחות הביטחון

גליון 77

שאל את הרב ראש בית המדרש הרב שבת יגל שליט"א לשאלות 0584810910

שאלה: יש לי בחצר כמה עצי 'ערלה' - האם אוכל לברך עליהם 'ברכת האילנות'?
תשובה: הפוסקים הסתפקו אם ניתן לברך ברכת האילנות על עצי ערלה, ונראה שהדבר תלוי בהבנת הגדר של ברכה זו.

אם היא ברכה על הבריאה המתחדשת כדוגמת ברכת הלבנה, אם כן לכאורה אפשר לברך גם על עצי ערלה.
אולם אם היא ברכה על הפירות החדשים שמתחילים כעת את תהליך גידולם, יש לומר שפירות שלא נוכל להנות מהם - אין בכך שמחה.
והנה ה'דובב המישרים' (הטשיבינער רוב) הביא ראייה יפה שניתן לברך ברכה זו על עצי ערלה שבמשנה במסכת מעשר שני מבואר שבשנת שמיטה יש לציין את עצי הערלה כדי שלא יכשלו בהם בני אדם (שהרי בשנת השמיטה הפירות הם הפקר), אך בשאר שנים אין צריך לסמן, ואף אם יש גזלנים שבאים לגזול את הפירות - לא מוטל עלינו לסייע להם להינצל מאיסור ערלה שהרי 'הלעיטהו לרשע וימות'.

עם התקרבות חג הפסח, בואו נקיים את מצוות קמחא דפסחא - לספק מוצרים בסיסיים למשפחות נזקקות כדי שיוכלו לחגוג סדר שמח ומכובד.

בליה שבו אנו חוגגים חירות ואחדות - נדאג שאף אחד לא יישאר מאחור. כשאנחנו נותנים מהלב - אנחנו מזמינים שמחה וברכה לחיינו.

סרקו את הברקוד ותרמו עכשיו!

חג כשר ושמח מאיתנו ב-RCK!

לכן דבר ראשון משה רבינו ציווה על בצלאל לזכור את היעד, היעד הוא הקמת משכן שבו תשרה השכינה מעל הכפורת, היעד הוא בית ללוחות הברית, ורק לאחר שיש יעד ניתן לצאת לדרך. ולכן כאשר בצלאל בנה לבנות בפועל את המשכן אכן ההוראה היתה קודם להכין בית, ורק אחר כך לבנות את הארון, כדי שיהיה מיד מקום להכניס את הארון.

אולם יש מקום אחד שהכלל הזה אינו תקף, המשכן עצמו הוא בבית מקום הקודש, והיעד הוא הארון שהוא קדש הקדשים, אז ניתן להתחיל מבניית הבית באותם עצי שיטים שיעקב אבינו נטע. אולם חצר שאין בתוכו את המזבח הוא כלום, אין כאן מקום קדוש, ולכן צריך קודם להעמיד את המזבח ורק אחר כך להקיפו בחצר מגודרת עם עמודים וקלעים מתוחים מסביב, רק כך המקום מקבל שם של חצר המשכן.

יש בדברים גם מסר לדורות, כאשר אנחנו בונים בית מקימים משפחה, דבר ראשון עלינו להציב את היעד והחזון, משום שאם נתחיל מלסדר את העניינים הטכניים, בית פרנסה ועוד, נשאר שם ולעולם לא נגיע ליעד.

אך הדברים אמורים כאשר הבית כולו משכן להשם, ואז ניתן להתחיל קודם בבניין הבית ולהסתפק בכך שהיעד של קדש הקדשים - מקום השכינה - לוחות הברית ותורת ישראל ניצבים לנגד עינינו, ואז נדע שבסופו של דבר נגיע גם ליעד. אמנם כאשר הבית נבנה בחוץ בחצר במקום שיש רוחות עזות שמסיתות אותנו מהמטרה, שם חייבים קודם לבנות את המזבח, להשקיע ביעד, ורק אחר כך להקיף אותו בבית. שם אם נתחיל בסיפורים הטכניים לסדר את הקמח לעולם לא נגיע לתורה, במקרים אלו, עלינו לקפץ למים להעמיד את היעד, ולסמוך על בורא עולם שהוא יסייע בידנו להעמיד את החלקים הטכניים, וידאג לקמח בהמשך.

והנה ה'דובב המישרים' (הטשיבינער רוב) הביא ראייה יפה שניתן לברך ברכה זו על עצי ערלה שבמשנה במסכת מעשר שני מבואר שבשנת שמיטה יש לציין את עצי הערלה כדי שלא יכשלו בהם בני אדם (שהרי בשנת השמיטה הפירות הם הפקר), אך בשאר שנים אין צריך לסמן, ואף אם יש גזלנים שבאים לגזול את הפירות - לא מוטל עלינו לסייע להם להינצל מאיסור ערלה שהרי 'הלעיטהו לרשע וימות'.

והנה אם ניתן לברך ברכת האילנות על עצי ערלה מדוע שלא נסמן את עצי הערלה גם בשאר שנות השמיטה כדי להציל אנשים מאיסור 'ברכה לבטלה'?

ובעל כרחך שניתן לברך על עצי ערלה ברכת האילנות.

אמנם מידי ספק לא יצאנו, ולכן יש לברך ברכת האילנות על עצים שאינם ערלה.

שאלה: האם בשבת הקרובה נוכל כבר לברך 'ברכת האילנות'?

תשובה: על אף שהמשנה ברורה כתב שניתן לברך ברכת האילנות לאו דווקא בחודש ניסן אלא כל זמן שהעצים מלבלבים, מכל מקום על פי הקבלה זמנה של ברכה זו היא רק בחודש ניסן, ולכן עדיף להמתין ליום ראשון והלאה, ולא לברך בשבת זו שהיא עדיין בתוך חודש אדר.

ובלאו הכי יש מהפוסקים שכתבו שאין לברך ברכה זו בשבת, וכבר כתבתי על כך בהזדמנות אחרת.

הויכוח של משה וצלאל
הרב שמואל בלייכברד שליט"א

בפרשיות האחרונות קראנו על בניית המשכן, ויש דבר מאד מעניין שחוזר על עצמו והוא שמשה רבינו תמיד מצווה קודם לבנות את כלי המשכן ורק אחר כך את המשכן עצמו, ואילו בפועל בצלאל ביצע את הפעולה בצורה הפוכה, קודם הוא בנה את המשכן עצמו, ורק אחר כך הוא הכין את כלי המשכן.

ופתאום בפרשתינו ישנו יוצא דופן, את מזבח הנחושת שמקומו בחצר המשכן, בצלאל קודם בונה את המזבח, ורק אחר כך הכין את הקלעים ועמודי החצר, ויצר מחיצות סביב חצר המשכן.

חכמים ביארו שכאשר משה רבינו ציווה את בצלאל להכין את הכלים ורק אחר כך ציווה אותו להכין את המשכן, שאלו בצלאל וכי כך הוא הדרך? הרי את הכלים שאכין להיכן אכניס? צריך קודם לבנות את הבית, ואחר כך למלא אותו! משה רבינו השיבו 'אכן כך ציווה הבורא!' ואף הוסיף, כי שמו בצלאל מרמז על חכמתו 'בצל א-ל הייתי'.

אולם נשאלת השאלה אם כן מדוע משה רבינו לא ציווה על בצלאל להכין קודם את המשכן? מדוע הוא באמת ציווה קודם להכין את הכלים? ומדוע התורה בפרשת תרומה מונה קודם את החיוב להכין את הכלים ובראשם הארון, והרי האמת היא שיש להתחיל מהקמת המשכן?

התשובה לכך היא, שאכן יש להקים קודם את המשכן, אולם כל זאת בתנאי אחד, שהיעד ברור לנו. הרמב"ם כותב כי מהחכמה שאדם קודם יבנה בית ורק אחר כך יקים משפחה, אולם אדם שישקיע את כל כולו בבניית הבית וישכח את היעד הסופי ישאר רווק כל חייו, והוא יהיה שקוע בהשלמת בית החלומות, הבית יהפך להיות מטרה ולא אמצעי להגיע לתכלית משפחה המסודרת עם קורת גג.